

**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР**

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Тэшиг сумын сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БУА-2021 /75/-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Булган аймаг

2021 он

Тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр

Утас: 70342580

Цахим хаяг: Ankhubayard@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол

Утас: 70342716

Цахим хаяг: Enkhtsoodolj@audit.gov.mn

Аудитор: П.Содном

Утас: 70342495

Цахим хаяг: Sodnomp@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Төрийн аудитын аудиторын дүгнэлт	5
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	
3. Аудитын тайлан	14
3.1. Ерөнхий зүйл	14
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	14
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт	15
3.4. Материаллаг байдал.....	6
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	15
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	17
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл	18
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	18
3.9. Аудитын илрүүлэлт	18
Залруулсан алдаа	18
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил	19
Аудитын зөвлөмж.....	19
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	19
4. Менежментийн захидал	19
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	Error! Bookmark not defined.

**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

63082 Булган аймаг, Булган сум, Жаргалант баг,
Утас: 7034-2580, Факс: 7034-2580

᠘᠗᠕ · ᠐᠒ · ᠐᠓ № ᠘᠘

танай _____ -ны № _____ т

ТЭШИГ СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ С.СҮНЖИДМАА ТАНАА

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Тэшиг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Тэшиг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Тэшиг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дах үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

006020045

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>151,448,821.61</u>	<u>138,642,019.81</u>
33	АВЛАГА	5,866,020.00	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	5,837,445.00	-
335	Бусад авлага	28,575.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	28,575.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	145,582,801.61	138,642,019.81
351	Түүхий эд материал	-	-
354	Хангамжийн материал	145,282,801.61	138,342,019.81
35410	Бичиг хэргийн материал	4,135,963.74	4,425,943.74
35420	Аж ахуйн материал	86,994,344.13	95,839,244.13
35430	Сэлбэг хэрэгсэл		
35440	Түлш, шатах тослох материал	800,000.00	2,000,000.00
35450	Барилгын засварын материал		
35460	Хүнсний материал	24,737,390.90	6,335,729.10
35470	Бусад хангамжийн материал	28,615,102.84	29,741,102.84
35500	Биологийн хөрөнгө		
35600	Мал амьтад	300,000.00	300,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,001,083,422.30</u>	<u>2,078,621,652.39</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,001,083,422.30	2,078,621,652.39
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	909,732,482.30	1,985,920,712.39
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	307,942,677.23	1,886,642,677.23
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(26,172,698.82)	(48,877,499.82)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	18,000,000.00	-
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,000,000.00)	-
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	155,254,818.93	100,939,690.24
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(152,706,586.13)	(50,371,971.28)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	116,967,645.13	132,091,567.97
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(52,238,412.74)	(48,291,156.39)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	10,324,038.70	10,354,038.70
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл		

39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	550,000,000.00	-
39217	Ном	361,000.00	3,433,365.74
393	Биет бус хөрөнгө	91,350,940.00	92,700,940.00
39301	Програм хангамж	250,000.00	1,600,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	91,100,940.00	91,100,940.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,152,532,243.91</u>	<u>2,217,263,672.20</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,152,532,243.91</u>	<u>2,217,263,672.20</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,152,532,243.91	2,217,263,672.20
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,003,170,165.12	1,003,170,165.12
51101	Өмч: - төрийн		
51102	- хувийн		
51103	- хувьцаат		
51104	Халаасны хувьцаа		
51105	Нэмж төлөгдсөн капитал		
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(148,753,940.23)	874,580,368.06
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(148,753,940.23)	(148,753,940.23)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	1,023,334,308.29
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс		
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	298,116,019.02	339,513,139.02
51400	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		
51500	Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга		
51600	Нөөцийн сан		
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,152,532,243.91</u>	<u>2,217,263,672.20</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,325,732,000.00	2,241,076,550.05
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	249,430,100.00	1,078,793,450.05
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,550,000.00	1,078,793,450.05
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,550,000.00	1,078,793,450.05
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,550,000.00	1,078,793,450.05
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	247,880,100.00	-
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	247,880,100.00	-

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,076,301,900.00	1,162,283,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	891,345,300.00	1,004,669,700.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	891,345,300.00	1,004,669,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	27,030,000.00	1,730,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	560,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	26,350,000.00	1,500,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	120,000.00	230,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	157,926,600.00	155,883,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	157,926,600.00	155,883,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,049,909,283.68	1,217,093,555.23
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,049,909,283.68	1,217,093,555.23
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,012,414,330.48	1,098,619,868.32
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	633,499,662.00	750,054,681.00
210101	Үндсэн цалин	449,689,599.00	506,660,709.00
210102	Нэмэгдэл	90,659,688.00	176,471,914.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	93,150,375.00	66,922,058.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	82,562,200.00	93,056,249.54
210201	Тэтгэврийн даатгал	56,142,200.00	66,102,992.15
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,605,000.00	6,775,056.16
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,284,000.00	6,143,359.09
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,321,000.00	1,344,308.74
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,210,000.00	12,690,533.40
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	159,088,256.00	153,481,564.65
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,976,546.00	4,890,283.00
210302	Түлш, халаалт	140,522,560.00	140,291,852.00
210303	Цэвэр, бохир ус	12,589,150.00	8,299,429.65
210304	Байрны түрээс		
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,024,950.00	15,266,426.05

Тэшиг сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210401	Бичиг хэрэг	1,277,575.00	593,161.05
210402	Тээвэр, шатахуун	6,638,225.00	1,929,260.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	510,840.00	493,205.00
210404	Ном, хэвлэл	247,400.00	209,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	154,210.00	2,436,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,196,700.00	1,062,900.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		
210408	Бараа материал ақталсны зардал	-	8,542,000.00
2105	Нормативт зардал	40,900,681.35	25,671,282.70
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	287,000.00	376,900.00
210502	Хоол, хүнс	40,219,681.35	24,642,082.70
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	394,000.00	652,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	882,300.00	1,005,000.00
210604	Урсгал засвар	882,300.00	1,005,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,754,500.00	885,500.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	4,754,500.00	885,500.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,050,844.00	2,993,780.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	942,844.00	2,669,780.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	324,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	77,650,937.13	56,205,384.38
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,107,320.00	230,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,193,600.00	4,788,292.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	60,350,017.13	51,187,092.38
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	37,494,953.20	118,473,686.91
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	30,326,975.20	19,311,765.10
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	27,598,880.20	18,111,765.10
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,728,095.00	1,200,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	7,167,978.00	99,010,586.46
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,167,978.00	99,010,586.46
213304	Хөрөнгийн		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	151,335.35
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	151,335.35

213404	Хөрөнгийн		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	275,822,716.32	1,023,982,994.82
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	9,265,695.47	648,686.53
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	9,265,695.47	648,686.53
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(9,265,695.47)	(648,686.53)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	266,557,020.85	1,023,334,308.29

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,069,882,300.00	1,181,479,640.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	19,196,540.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	19,196,540.00
120009	Бусад орлого	-	19,196,540.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,069,882,300.00	1,162,283,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	881,543,800.00	1,004,669,700.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	881,543,800.00	1,004,669,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	27,030,000.00	1,730,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	560,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	26,350,000.00	1,500,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	120,000.00	230,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	161,308,500.00	155,883,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	161,308,500.00	155,883,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,028,845,300.00	1,171,825,640.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,028,845,300.00	1,171,825,640.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	986,853,553.00	1,056,185,667.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	639,337,107.00	744,217,236.00
210101	Үндсэн цалин	449,709,599.00	500,823,264.00
210102	Нэмэгдэл	101,538,483.00	176,471,914.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	88,089,025.00	66,922,058.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	82,562,200.00	93,056,249.54
210201	Тэтгэврийн даатгал	56,142,200.00	66,102,992.15
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,605,000.00	6,775,056.16
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,284,000.00	6,143,359.09
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,321,000.00	1,344,308.74
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,210,000.00	12,690,533.40
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	160,297,666.00	154,727,064.65
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,498,856.00	4,935,783.00
210302	Түлш, халаалт	141,348,560.00	141,491,852.00
210303	Цэвэр, бохир ус	12,450,250.00	8,299,429.65

Тэшиг сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210304	Байрны түрээс		
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,981,730.00	12,819,465.00
210401	Бичиг хэрэг	526,675.00	486,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,638,225.00	1,929,260.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	496,340.00	493,205.00
210404	Ном, хэвлэл	520,500.00	402,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	214,300.00	4,069,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,585,690.00	5,438,100.00
2105	Нормативт зардал	54,632,266.00	38,705,800.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	421,910.00	421,900.00
210502	Хоол, хүнс	51,964,356.00	28,242,100.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,246,000.00	10,041,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,009,900.00	1,005,000.00
210604	Урсгал засвар	1,009,900.00	1,005,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,921,900.00	885,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,921,900.00	885,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,144,844.00	4,543,780.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,048,844.00	4,219,780.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	96,000.00	324,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,965,940.00	6,225,572.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,481,440.00	1,356,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,484,500.00	4,869,572.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	41,991,747.00	115,639,972.81
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	34,823,769.00	16,478,051.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	32,095,674.00	15,278,051.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,728,095.00	1,200,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	7,167,978.00	99,010,586.46
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,167,978.00	99,010,586.46
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	151,335.35
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	151,335.35
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	41,037,000.00	9,654,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	41,037,000.00	9,654,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	41,037,000.00	9,654,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	41,037,000.00	8,304,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	-	1,350,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(41,037,000.00)	(9,654,000.00)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,003,170,165.12	298,116,019.02	(148,753,940.23)	1,152,532,243.91
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,003,170,165.12	298,116,019.02	(148,753,940.23)	1,152,532,243.91
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,021,984,308.29	1,021,984,308.29
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,003,170,165.12	298,116,019.02	(148,753,940.23)	1,152,532,243.91
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,003,170,165.12	298,116,019.02	(148,753,940.23)	1,152,532,243.91
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,003,170,165.12	298,116,019.02	(148,753,940.23)	1,152,532,243.91
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	41,397,120.00	-	41,397,120.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,023,334,308.29	1,023,334,308.29
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,003,170,165.12	339,513,139.02	874,580,368.06	2,217,263,672.20

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1048469800.00	1035684322.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1048469800.00	1009147322.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1012983300.00	974323553.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	646435200.00	639337107.00
210101	Үндсэн цалин	451680600.00	449709599.00
210102	Нэмэгдэл	104935800.00	101538483.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	89818800.00	88089025.00

Тэшиг сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210105	Гэрээт ажлын хөлс		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	82562200.00	82562200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	56142200.00	56142200.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6605000.00	6605000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5284000.00	5284000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1321000.00	1321000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13210000.00	13210000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	165298600.00	160297666.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	6500000.00	6498856.00
210302	Түлш, халаалт	143523600.00	141348560.00
210303	Цэвэр, бохир ус	15275000.00	12450250.00
210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25609100.00	11981730.00
210401	Бичиг хэрэг	527200.00	526675.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6638300.00	6638225.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	516,300.00	496,340.00
210404	Ном, хэвлэл	520,500.00	520,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	214,500.00	214,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,192,300.00	3,585,690.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		
2105	Нормативт зардал	54,634,000.00	54,632,266.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	422,500.00	421,910.00
210502	Хоол, хүнс	51,964,700.00	51,964,356.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,246,800.00	2,246,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,009,900.00	1,009,900.00
210604	Урсгал засвар	1,009,900.00	1,009,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,921,900.00	3,921,900.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	3,921,900.00	3,921,900.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,145,400.00	1,144,844.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,049,400.00	1,048,844.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	96,000.00	96,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,367,000.00	19,435,940.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,332,500.00	7,951,440.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,034,500.00	11,484,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,486,500.00	34,823,769.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,486,500.00	34,823,769.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	32,134,000.00	32,095,674.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		-

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,352,500.00	2,728,095.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	26,537,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	26,537,000.00
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		
222001	Тоног төхөөрөмж	-	26,537,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,042,852,300.00	1,042,852,300.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	607,895,600.00	607,895,600.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих		
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	607,895,600.00	607,895,600.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих		
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	434,956,700.00	434,956,700.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	434,956,700.00	434,956,700.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Тэшиг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг С.Сүнжидмаа танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд бараа материалын дансны ангилал, хадгалалт, хамгаалалтад анхаарах, батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах, байгууллагын дотоод журмын талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 26-наас 2021 оны 02 дугаар сарын 28–ны хооронд Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор П.Содном хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Булган аймгийн Тэшиг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны санхүүгийн тайлан төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 01 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 01/04 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Бид аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу байгууллагын үйл ажиллагаа, түүний гадаад дотоод орчны талаар шаардлагатай хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

Эрхэм зорилго: Булган аймгийн Тэшиг сумын Ерөнхий Боловсролын Сургуулийн нь

- Таатай орчин
- Чанартай боловсрол
- Шилдэг үйлчилгээ гэсэн эрхэм зорилтын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Боловсролын тухай хуульд зааснаар Булган аймгийн Тэшиг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Ерөнхий боловсролын дунд сургуулийн үйл ажиллагаа
- Амжилтын галт тэрэг хөтөлбөр
- Оюунлаг Булган хөтөлбөр
- Ном дэд хөтөлбөр
- Шатар дэд хөтөлбөр

- Ой тогтоолт дэд хөтөлбөр
  - Мэтгэлцээн дэд хөтөлбөр
  - Хүүхдэд ээлтэй дотуур байр хөтөлбөр
- Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:
- Боловсролын тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт орсон
  - Монгол улсын засгийн газрын 151-р тогтоолын хавсралт

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Булган аймгийн Тэшиг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Булган аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт Аудитын алба 2020 онд Тэшиг сумын Ерөнхий боловсролын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийж, нийт 2456.5 мянган төгрөгийн зөрчил илрүүлж, 2456.5 мянган төгрөгийн зөрчилд 2456.5 төлбөрийн акт тогтоосон байна.

Өгсөн 2456.5 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт болох 2324.7 мянган төгрөгийг 2020 оны 04 сарын 20-ны өдөр, 131.8 мянган төгрөгийг 2020 оны 06 сарын 08-ны өдөр тус тус төлж барагдуулсан.

Хяналт шинжилгээ үнэлгээ, дотоод аудитын газар 2020 оны шилэн дансанд хийсэн дотоод аудитаар зөрчил арилгах дараах арга хэмжээг авсан байна. Шилэн дансны мэдээллийн 3 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлснийг хугацаа хоцроолгүй хугацаанд нь мэдээлж зөрчлийг ахин гаргахгүй байх арга хэмжээг авч ажилласан байна.

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр үр дүнгийн тайлангийн зардал сонгож, эрсдэлийн түвшинг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн зардал 1059174.9 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 21183.5 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Булган аймгийн Тэшиг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1063381.4 мянган төгрөгөөр буюу хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн дансанд 1129374,0 мянган төгрөгийн хөрөнгө орлого авсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага	5866.1		-5866.1
Урьдчилгаа			
Бараа материал	145582.8	138642.0	-6940.8
Үндсэн хөрөнгө	1001083.4	2078621.6	1077538.2
Нийт хөрөнгө	1152532.2	2217263.7	1064731.5
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1152532.2	2217263.7	1064731.5
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1152532.2	2217263.7	1064731.5

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 5866.1 мянган төгрөг барагдаж тайлант онд шинээр авлага үүсээгүй байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 138642.0 мянган төгрөг болж 6940.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант онд хорио цээрийн дэглэм тогтоосонтой холбоотой бараа материал бэлтгээгүй эхний үлдэгдлээс зарцуулснаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2224812.3 мянган төгрөг болж 1129374,0 мянган төгрөгөөр өссөн нь сургуулийн 240 хүүхдийн хүчин чадалтай шинэ хичээлийн байр ашиглалтанд орсноос шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь урсгал төсвийн худалдан авалтаар 9654.0 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн мянган төгрөгийн 1076122.9 хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө данснаас акталсан 57134.8 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр хасагдсан байна.

Биет бус хөрөнгийн дансанд программ хангамжийн /санхүүгийн программ/ 1350.0 мянган төгрөгийг орлогод авсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэлгүй байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 2217263.6 мянган төгрөг болж 1064731.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн 1023334.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 915344.5 мянган төгрөгөөр буюу 169 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого 1078793.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 209766.8 мянган төгрөгөөр буюу 115 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалингийн зардал 143305.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1187583.9 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 1187583.9 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 1605.7 мянган төгрөгөөр бууруулж 1185978.2 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1187583.9 мянган төгрөгийн 2 хөтөлбөрийн 7 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1187583.9 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 1021275.4 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 166308.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1004667.9 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 155883.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 0.2 мянган төгрөг, дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс 1500.0 мянган төгрөг, Ковид-19 холбоотой хүнсний материал худалдан зарцуулсан орлогоос 19196.5 нийт 1181479.6 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 1082317.7 мянган төгрөгийг зарцуулж 99161.9 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1082317.7 мянган төгрөг буюу 91.6 хувьтай байгаа нь нийт зардлыг 99161.9 мянган төгрөгөөр хэмнэсэн нь Ковидтой холбоотой хичээл сургалтын үйл ажиллагаа зогссонтой холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь 80101 хөтөлбөрийн үндсэн үйл ажиллагааны зардлын арга хэмжээ 77772.2 мянган төгрөгөөр, 80109 хөтөлбөрийн тогтмол зардлын шилжүүлгийн арга хэмжээ 151.3 мянган төгрөгөөр, үдийн цай арга хэмжээ 21238.4 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 1500.0 мянга төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 0.230 мянга төгрөг нийт 1730.0 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс байгалийн ухааны кабинет байгуулахад 1500.0 мянга, спорт заалны засварт 0.230 мянган төгрөгийг зарцуулжээ.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 144 мэдээлэл, хугацаа болоогүй 4 мэдээлэл, хугацаа хоцроож 3 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 11.2 мянган төгрөгийн зөрчилд 1.4 сая төгрөг төлбөрийн акт, 4.0 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг биелүүлсэн байна. Аудитаар өгсөн 5.8 сая төгрөгийн 2 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	2	1.4	2	1.4			
Албан шаардлага	2	4.0	2	4.0			
Зөвлөмж	2	5.8	2	5.8			
Нийт дүн	6	11.2	6	11.2			

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 17726.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 8542.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 315.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 8000.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлж, 869.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Аж ахуйн материалын данснаас 8542.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө акталсныг үр дүнгийн зардалд тусгасан

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 8184.5 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрснээс 315.0 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 8000.0 мянган төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлээ. Үүнд:

1. Хичээл үйлдвэрлэлийн зардлаас тоног төхөөрөмж 6000000, тээврийн хөлс 2000000 төгрөгийг зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д "Төсвийг төлөвлөх, батлах, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй", 6.4.1 дэх "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;" 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах," гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Батлагдсан төсвийн зориулалтын дагуу зарцуулах, алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх. Албан шаардлага өгөх

2. Байгууллагын даргын 2020 оны А/23 тоот тушаалаар 9 албан хаагчид шагналын дагалдах мөнгө олгосон нь Засгийн газрын 2019 оны 05 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтын 1.7 дахь "Төрийн албан хаагчид энэ журамд заасан мөнгөн шагналаас бусад шагнал олгоход мөнгө дагалдахгүй." гэсэн заалтыг зөрчсөн, энэ нь үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 2869.5 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 4 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Хичээл үйлдвэрлэл, бараа үйлчилгээний зардал, бусдаар гүйцэтгүүлсэн зардлын зарцуулалтын талаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

4.1 Балансын данстай холбоотой асуудал

4.1.1 Илрүүлэлт:

Бараа материалын дансны бичиг хэргийн материалын дансанд ном, тамга, сампин, бичгийн тавиур зэрэг нийт 45 ширхэг 869530 төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бүртгэлтэй байна.

Энэ нь үнэлгээ, толилуулга ба тодруулга үнэн ба зөв гэсэн батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна НББОУС-16-д "Үндсэн хөрөнгө гэж дараах шалгуурыг хангасан хөрөнгийг хэлнэ а/ үйлдвэрлэл, борлуулалт, үйлчилгээ, түрээс эсвэл удирдлагын хэрэгцээнд ашиглаж байгаа б/ нэгээс дээш тайлант хугацаанд ашиглагдах" хөрөнгийг хэлнэ гэж заасны хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

4.1.2 Эрсдэл: Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх, хууль журам зөрчигдөх

4.1.3 Өгсөн зөвлөмж: НББОУС-16-д “Үндсэн хөрөнгө гэж дараах шалгуурыг хангасан хөрөнгийг хэлнэ а/ үйлдвэрлэл, борлуулалт, үйлчилгээ, түрээс эсвэл удирдлагын хэрэгцээнд ашиглаж байгаа б/ нэгээс дээш тайлант хугацаанд ашиглагдах” хөрөнгийг хэлнэ гэж заасны дагуу бүртгэх

4.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Танилцаж, зөвшөөрсөн

2. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт: Байгууллагын дотоод журмыг байгууллагын даргын 2018 оны А/11 дүгээр тушаалаар баталсныг Төрийн албаны болон бусад хууль тогтоомж шинэчлэн гарсантай холбоотой өөрчлөлтүүд хийгээгүй байна.

Энэ нь Үнэн зөв байдал, иж бүрэн байдал гэсэн батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 130 дугаар зүйлийн 130.1 дэх "Ажил олгогч нь ажилтны төлөөлөгчдийн саналыг харгалзан хөдөлмөрийн дотоод журмыг хууль тогтоомжид нийцүүлэн баталж мөрдүүлнэ." гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах.

2.2. Эрсдэл: Хууль журам зөрчилдөх,

2.3. Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын дотоод журмыг Төрийн албаны болон бусад хууль тогтоомжтой нийцүүлэн шинэчлэн батлуулах.

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Танилцаж зөвшөөрсөн.

3.1 Илрүүлэлт: Тайлант онд 59 орон тоо батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 65 орон тоотой ажилласан байна. Энэ нь үндсэн орон тоо 2, сургуулийн өргөтгөл ашиглалтад орсонтой холбоотой тогооч 1, үйлчлэгч 2, жижүүр 1 нийт 6 орон тоо илүү ажиллуулсан,

3.2. Эрсдэл: Батлагдсан төсөв хэтрэх, өглөг үүсэх, хууль журам зөрчигдөх.

3.3. Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн төсвийн зарим эрх үүргийг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах.

3.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.АНХБАЯР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Ж.ЭНХЦООДОЛ

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР

П.СОДНОМ